

[Erhard Jakobsen.]

rundt omkring i samfundet. Det er det, der sker, og det er dér, det interessante ved foreteelsen ligger.

Det er lidt synd for Marx, men også for sagen, at der er blevet talt om marxistisk indoktrinering. Det er ikke nogen bebrejdelse, for det var et udgangspunkt, men der er i virkeligheden ikke tale om at indoktrinere marxisme. Der er ganske simpelt tale om slet og ret løgn. Det er, hvad der sker. For det, man gør, er, at man — sikkert med udgangspunkt i noget, Marx kan have sagt på et eller andet tidspunkt, for hvad i alverden har Marx ikke sagt på et eller andet tidspunkt, men med kluntet udgangspunkt i et eller andet af dette — prøver at bilde børnene og de voksne og radiolytterne ind, at alt kan deles op i to grupper: borgerligt og socialistisk. Der er ikke andet. Alle problemer kan ses som klassekamp, dialektisk, det gamle mod det nye, de rige mod de fattige — *lirum larum*, katten gør æg.

Langt de fleste problemer, menneskelige problemer, samfundsproblemer, har hundrede andre facetter end lige nøjagtig de to, og derfor er en undervisning, en radiofremstilling, en tv-fremstilling, et teaterstykke, eller hvad det er, der bygger på denne forenkede fremstilling, det er ikke indoktrinering, det er simpelt hen løgn, og løgn er forbudt også i folkeskolen. Det er forbudt at lyve for eleverne og fortælle dem, at det hele er så enkelt, så man kan forklare alting på denne naive, barnlige og 150 år gamle facon. Derfor er indoktrinering et alt for fint ord for disse tarvelige tryksager, som deles ud med nogle forsimplede og forgrovede gengivelser af, hvordan samfundslivet foregår. Det er simpelt hen at lyve for børn og for unge, og det bør man selvfølgelig ikke finde sig i.

Der er spurgt efter eksempler, og det er blevet kritiseret, at der ikke var eksempler. Eksempler er i mine øjne ganske uden betydning. De er for det første overflødige, for der er ikke ét medlem i denne sal, der ikke kender adskillige eksempler, ganske klart og tydeligt. Derfor er de overflødige. De er for det andet unødvendige, fordi det ikke er det, at der har fundet misbrug sted i et vist omfang, der skal mobilisere os, nej, det er selve det, at vi må fastslå, at mulig-

heden for misbrug ligger der. Det er nok til for os som lovgivere at tage spørgsmålet op og sige: hvad kan vi gøre ved det?

Jeg indrømmer, at jeg er meget enig med hr. K. Helveg Petersen i, at vi tvinges jo til, når vi kommer til skoledebatten, at omsætte disse ord i nogle praktiske handlinger, der måske for nogle vil være ubehagelige. Det er nemlig ikke noget med lærerens person. Det har jeg været inde på tidligere i dag. Den spiller slet ingen rolle i den forbindelse. Det er ikke, hvem læreren er, og alt det der. Det kan nogle da godt tage hensyn til, men det er bare ikke det, denne diskussion drejer sig om. Det drejer sig om hans handlinger, og her kommer vi til i skoledebatten til sin tid at diskutere metodefriheden, ikke fordi nogle ikke ønsker metodefrihed, men akkurat som den frihed, medarbejdere i Danmarks radio må have, må den nødvendigvis være begrænset ved publiceringsregler, for ellers ved han jo ikke, hvori friheden består.

På samme måde må metodefriheden være begrænset af to ting, om det skal stå i formålsparagraffen eller på anden måde, det ved jeg ikke, men det er da klart, at det er lovgivningsmagtens pligt at sætte grænserne for metodefriheden. Det kan da ikke betyde, at man i metodefrihedens navn kan lave en dansktime om til et politisk foredrag. Det kan da aldrig være metodefrihed. Det er jo at fordreje faget og hele dets hensigt fuldstændig. Derfor må det kunne angives.

Det næste, og det er det allerfarligste, er kontrollen. Jeg mener, den skal bestå af to organer, og her mener jeg der er et organ, der skal genindsættes i sine rettigheder, og det er skoleinspektøren. Skoleinspektøren bruges i meget bred almindelighed til at udfylde skemaer, og det er ikke meningen, det kan kontordamen gøre. Skoleinspektøren bør have det pædagogiske ansvar for, hvad der sker på den skole, han har med at gøre. Han skal bl.a. sørge for, at reglerne for metodefriheden overholdes. Han skal ikke være dommer, om det er sket, men han bør, mener jeg, have pligt til at indberette til skolekommissionen, at efter hans bedste skøn er der altså sket overskridelser af metodefrihedens grænser på de og de områder. Det mener jeg bliver nødvendigt. Det er ikke noget mistillidsvotum til de